

[Indenrigsministeren]

Dette snart traditionelle forslag om ophævelse af folketingsvalglovens såkaldte spærregler er altså nu fremme igen, og denne gang er det kombineret med noget nyt, nemlig et forslag om indførelse af valgforbund.

Spærreglerne blev indført i forbindelse med grundlovsændringen i 1915. Imidlertid er der mange, der ikke ønsker, at de skal fjernes, tværtimod er der nogle, der mener, de bør skærpes. Den udformning, de har i dag, er netop udtryk for folketingets flertals mening om den sag, og som det lige er kommet til udtryk under behandlingen af valglovsforslaget, er de altså et kompromis mellem forskellige hensyn, som folketinget har ment vejede tungt. Derfor behøver jeg ikke at sige andet, end at jeg er modstander af forslaget om lempelser i spærreglerne, og i øvrigt henvise til, at østre landsret i en dom af 20. december 1972 har fastslået, at spærreglerne ikke er i strid med grundlovens § 31, stk. 2, eller principperne bag denne bestemmelse. Regeringen har altså intet ønske om at ændre spærreglerne.

Jeg kommer herefter til forslaget om valgforbund. Sådanne kendes jo, som det også er nævnt i forslaget, ved de kommunale valg, i den færøske folketingsvalglov samt ved valg til Europa-Parlamentet. Der findes ikke i nogen af de pågældende valglove tillægsmandater. Der er derfor ikke behov for spærregler. Det er imidlertid tilladt at indgå valgforbund. Derimod er der ikke er adgang til at indgå valgforbund ved folketingsvalg, da indgåelse af valgforbund kan medføre, at spærreglerne forhindrer små partiers repræsentation. Den bliver jo fuldstændig illusorisk.

Jeg kan altså også for dette forslags vedkommende indskrænke mig til at fastslå, at jeg er modstander af indførelse af valgforbund i folketingsvalgloven. Jeg mener ikke, det er et rigtigt forslag. Jeg mener altså heller ikke, at det er skruet logisk rigtigt sammen.

Erenbjerg (S):

VS skal ikke have utak, fordi de gennem dette beslutningsforslag har skabt mulighed for en principiel debat om spærreglernes indflydelse på den demokratiske beslutningsproces. Historiske erfaringer har vist os, at antallet af politiske partier i et parlament ikke nødvendigvis er ligefrem proportionalt

med en udbygning af den demokratiske beslutningsproces. Tværtimod viser eksempelvis Weimarrepublikken os noget ganske andet, nemlig et kaotisk parlament, som dannede baggrund for ønsket om en stærk mand.

Afprøvningen af politiske holdninger, den meningsbrydning, der skal finde sted, kan udmærket finde sted i større partigrupperinger. Det praktiske arbejde i folketinget sætter vel også en naturlig grænse for, hvor små folketingets forskellige partigrupperinger kan være, hvis de skal kunne deltage i et seriøst stykke lovgivningsarbejde.

Vi har intet ønske om at svække den demokratiske beslutningsproces, og vi vil med interesse deltage i udvalgsarbejdet om det foreliggende beslutningsforslag.

Lis Aaltonen (KF):

Det konservative folkeparti vil arbejde for, at arbejdet i folketinget bliver effektiviseret, og ikke for, at folketinget bliver mere uarbejdsdygtigt, end det er i forvejen. Kort sagt: vi kan ikke gå ind for beslutningsforslaget.

Bente Nielsen (V):

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Sønderby, ikke kan være til stede, skal jeg på venstres vegne gøre et par bemærkninger til dette forslag.

Forslaget består jo af to elementer, nemlig for det første en afskaffelse af spærreglerne og for det andet en mulighed for at indgå valgforbund ved folketingsvalgene. Lad mig om det første forslag, afskaffelse af spærreglerne, sige, at vi fra venstres side ikke finder det relevant at afskaffe spærreglerne. Vi mener, at der i valgloven er gode betingelser for, at alle ansøgere kan komme til orde og blive repræsenteret i folketinget, som reglerne er i dag. Erfaringen har også vist, at omkring 10 partier ofte er repræsenteret her i tinget.

Indførelse af valgforbund i forbindelse med folketingsvalg er også efter vores mening unødvendig. Det stemmespild, som anføres som årsagen til, at man vil have mulighed for valgforbund, som det er tilfældet ved kommunalvalg og Europa-Parlamentsvalg, findes jo ikke på samme måde ved folketingsvalg. Her har vi netop systemet med tillægsmandater til at udligne det stemmespild, der måtte opstå i den enkelte kreds, og ven-